

N:o 81.

Ank. till Riksd. kansli den 30 april 1901, kl. 12 midd.

Memorial, angående semester för deputerade i riksgäldskontoret samt angående reglering af aflöningen för den vid riksgäldskontoret och Riksdagens bibliotek anställda tjänstepersonal m. m. (R. A.)

I.

Uti en inom Första Kammaren väckt motion (n:o 16) har herr R. Törneblad anført följande:

»I 58 § af det för riksgäldskontoret gällande reglemente är stadgadt: Fullmäktige utse inom sig — — två deputerade, hvilka det åligger att ombesörja lånemedels indragning, verkställa de för riksgäldskontorets räkning erforderliga utländska liqvider, anordna medel till vissa af fullmäktige beslutade eller eljest ovilkorligen bestämda utbetalningar med mera, allt i öfverensstämmelse med de beslut och föreskrifter, som fullmäktige meddela; egande deputerade att sig emellan närmare fördela dessa dem gemensamt tillhörande göromål. Vid hvarje sammanträde böra deputerade redogöra för sina åtgärder under den efter fullmäktiges näst föregående sammankomst förflutna tid.»

Ang. semester för deputerade i riksgäldskontoret.

Då sålunda dessa deputerade hafva att tjenstgöra äfven mellan fullmäktiges sammankomster i regeln väl hvarje dag, synes det billigt, att de, likaväl som riksbankens båda ordinarie deputerade, må ega rätt till semester, hvaraf åter med nödvändighet skulle följa, att arfvodena under semestertiden till de tjensteförrättande skulle utgå af riksgäldskontorets medel.

Jag tillåter mig därför föreslå, att i 58 § af riksgäldskontorets reglemente insättes ett stycke af följande innehåll:

Deputerade ega åtnjuta ledighet hvardera en och en half månad årligen.

De förändringar, som i sammanhang härmed skulle ifrågakomma i riksgäldskontorets reglemente för öfrigt, torde statsutskottet kunna lämpligen föreslå vid reglementets revision.»

Lika med motionären anser statsutskottet billigt, att deputerade i riksgäldskontoret berättigas att hvardera under en och en half månad årligen åtnjuta ledighet utan afdrag å arfvodet. Till den af fullmäktige, som utses att under sådan ledighet bestrida deputerads befattning, bör då särskild ersättning af de till riksgäldskontoret anslagna medel utgå, och torde denna ersättning lämpligen böra bestämmas till belopp motsvarande hvad af den ledige deputeradens arfvode belöper sig å semestertiden. Då deputerades arfvoden utgöra, för den ene 5,000 kronor och för den andre 3,000 kronor årligen, skulle kostnaden för deputeradebefattningarnas uppehållande under förberörda semester-tid af en och en half månad för hvardera uppgå till sammanlagdt 1,000 kronor för år.

I enlighet med hvad sålunda blifvit anfördt hemställer utskottet,

att i det nya reglementet för riksgäldskontoret må införas ett stadgande af följande innehåll:

Deputerade ega att hvardera under en och en half månad årligen åtnjuta ledighet utan afdrag å arfvodet. Till den bland fullmäktige, som af dem utses att under sådan ledighet bestrida deputerads befattning, utgår af de till riksgäldskontoret anslagna medel särskild ersättning med belopp motsvarande den ledige deputeradens arfvode för ifrågavarande tid.

II.

Uti en till statsutskottet stäld skrifvelse af den 14 nästlidne mars hafva fullmäktige i riksgäldskontoret gjort framställning om reglering af aflöningen för de vid riksgäldskontoret och Riksdagens bibliotek anställda tjänstemän och vaktmästare m. m.

Ang. löne-
reg-
lering för
riksgälds-
kontorets
tjänsteperso-
nal m. m.

Hvad angår riksgäldskontorets tjänstepersonal hafva fullmäktige i berörda skrifvelse anført följande:

»Den för riksgäldskontorets tjänstemän och vaktbetjening fastställda aflöningsstat har i väsentliga delar varit gällande allt sedan den under åren 1875 och 1876 företagna omorganisationen af detta verk, hvarvid tjänstemännens antal minskades från sjuutton till åtta. Efter denna tid hafva endast följande ändringar i aflöningsstaten vidtagits. Riksdagen har år 1882 höjt kassabokhållarens lön från 2,000 till 2,500 kronor. Närmast med anledning deraf, att under år 1893 det enda återstående lånet från jernvägshypoteksfonden inbetalades och i anledning deraf de jemlikt beslut af 1880 års Riksdag medgifna arfvoden till vissa af kontorets tjänstemän för arbete med fondens förvaltning upphörde, gjorde fullmäktige den 28 mars 1894, under framhållande, att, oafsedt arbetet med förvaltningen af nämnda fond, göromålen i riksgäldskontoret sedan år 1876 betydligt ökats, framställning om vissa ändringar i aflöningsstaten. Efter pröfning af denna framställning beslöt Riksdagen samma år i öfverensstämmelse med statsutskottets förslag *dels* att tilldela sekreteraren och kamreraren hvardera ett årligt arvode af 400 kronor såsom ersättning åt den förre för bestridande af ombudsmansbefattningen och åt den senare för deltagande i vården af säkerhetshandlingarna, *dels* att kassörens aflöningsförmåner, som dittills varit bestämda till lön 4,400 kronor och tjänstgöringspenningar 1,600 kronor, skulle, gifvetvis utan minskning för dåvarande innehafvaren af tjänsten, i staten uppföras med lön 3,500 kronor, tjänstgöringspenningar 1,200 kronor och arvode 800 kronor, af hvilket ena hälften skulle utgöra ersättning för deltagandet i kassavården och den andra hälften anses såsom misräkningspenningar, *dels ock* att registratorn och kanslisten skulle kunna efter tio års tjänstgöring tillerkännas ett andra ålderstillägg å 500 kronor.

Efter dessa förändringar är aflöningsstaten för riksgäldskontorets tjänstemän och vaktbetjening af följande lydelse:

	Lön.	Tjenstgöringspenningar.	Arfvoden och missräkningspenningar.	Summa.	Ålderstillägg.
1 sekreterare	4,400	*) 1,600	—	6,400	Efter fem års tjänstgöring inom graden kan lönen höjas med 500 kronor och efter tio års tjänstgöring med ytterligare 500 kronor. Efter fem års tjänstgöring kan lönen höjas med 500 kronor. Efter fem års tjänstgöring kan lönen höjas med 100 kronor och tjänstgöringspenningarna med 100 kronor.
och ombudsman	—	—	400		
1 kamrerare	4,000	1,600	400	6,000	
1 kassör	3,500	1,200	800	5,500	
1 revisor	2,500	800	—	3,300	
1 kassabokhållare	2,500	800	—	3,300	
1 länebokhållare	2,000	800	—	2,800	
1 registrator och kanslist	1,500	900	—	2,400	
1 kammarskrifvare	1,500	600	—	2,100	
1 förste vaktmästare	700	100	—	800	
1 vaktmästare	600	100	—	700	
2 vaktmästare	1,200	200	—	1,400	
Summa	24,400	8,700	1,600	34,700	

*) Så länge sekreteraren innehar fri bostad, utgå tjänstgöringspenningarna med endast 600 kronor; dock så, att, vid afdrag i följd af tjänstledighet, detsamma, med tillämpning af de för sådant fall gifna bestämmelser, sker för hela beloppet af tjänstgöringspenningarna från aflöningsbeloppet i dess helhet.

Vaktbetjeningen åtnjuter fri bostad med nödig vedbrand. Skulle denna förmån komma att för vaktmästarne eller någon af dem upphöra, äro de berättigade att i stället såsom tjänstgöringspenningar uppbära 200 kronor hvar.»

Särskildt med hänsyn till den betydliga tillväxt i riksgäldskontorets rörelse, som visat sig, sedan berörda aflöningsstat fastställdes, kan densamma icke vidare anses stå i rätt förhållande till mängden af nu förekommande göromål och de ökade fordringar, som i följd deraf ställas på tjänstepersonalen. Till upplysning om storleken af den skedda ökningen i riksgäldskontorets rörelse och dermed äfven i arbetet inom kontoret få fullmäktige, i anslutning till de uppgifter, fullmäktige i sin ofvanberörda skrivelse af den 28 mars 1894 i sådant afseende lemnat för tiden till 1893 års slut, nu meddela följande.

Riksgäldskontorets obligationsskuld, som vid 1876 års slut utgjorde kronor 176,169,736: 89 och vid slutet af år 1893 ökats till kronor 278,670,601: 60, har sedermera ytterligare stigit, så att den vid 1900

års utgång uppgick till kronor 337,898,733: 33, i hvilken summa dock icke äro inberäknade de af staten i sammanhang med inköp af vest-kustbanan öfvertagna lån.

Antalet årligen förfallande räntekuponger, under år 1876 utgörande 283,526, hade år 1893 ökats till 474,430 och uppgår för de vid 1900 års slut utelöpande statsobligationerna till 540,884 stycken.

Riksgäldskontorets fordringar för lån till vissa bestämda ändamål, såsom tomtregleringar, byggnader, jernvägsanläggningar och telefonväsendets utveckling, utgörande vid 1876 års slut ett kapitalbelopp af kronor 25,526,862: 21, hade vid 1893 års slut ökats till kronor 50,017,186: 70 och uppgingo vid slutet af år 1900 till kr. 72,212,519: 58.

De till fullmäktiges expedition från utlandet ankomna och dit af-lättna bref och telegram utgjorde:

	år 1876.	år 1893.	år 1900.
ankomna.....	272	286	638
afsända	155	229	472.

Dessa uppgifter lemna för åtskilliga områden af riksgäldskontorets verksamhet en antydning om den ökning i göromålen inom kontoret, hvilken efter hand egt rum och som med säkerhet kan antagas icke vara af tillfällig beskaffenhet. För att tillgodose verkets behof af arbetskrafter, anse sig fullmäktige emellertid icke böra hemställa om ökning af tjänstemännens antal i vidsträcktare mån, än att en ny kammar-skrifvarettjenst inrättas jemte den hittills varande. En sådan ny tjänst är enligt fullmäktiges mening behöflig särskildt med hänsyn dertill, att den nuvarande ordinarie tjänstepersonalen ej längre kan ensam medhinna den tidsödande granskningen och bokföringen af det nu mera stora antal obligationer och räntekuponger, som årligen inlösas, och det synes fullmäktige vara angeläget, att härför erforderligt biträde lemnas af en ordinarie tjänsteman, hvilken kan på eget ansvar förrätta en del af ifrågavarande arbete, hvars noggranna utförande är af stor vigt.

Men förutom denna förstärkning i arbetskrafterna, påkalla de ökade göromålen inom riksgäldskontoret otvifvelaktigt en reglering af de i gällande stat upptagna aflöningsförmånerna, hvilka, på sätt förut är nämndt, sedan flera år tillbaka och med afseende å då rådande förhål-landen blifvit bestämda. De väsentligt ökade anspråk, som de flesta tjänsterna numera ställa på sina innehafvare, synas fullmäktige böra i allmänhet föranleda någon förbättring i lönevilkoren, hvilket jenväl torde vara påkalladt, för att icke riksgäldskontorets tjänstemän skola befinna sig i en ogynnsammare ställning, än de vid riksbanken och

statens öfriga embetsverk anställda tjänstemän, hvilkas göromål och ansvar kunna anses vara af motsvarande omfattning och betydelse.

Vid den reglering af tjänstemännens aflöning, som af ofvan angifna förhållanden synes vara påkallad, bör enligt fullmäktiges mening iakttagas, att för hvarje särskild tjänst, vaktmästaresysslorna endast undantagna, den del af aflöningen, som utgår i form af tjänstgöringspenningar, bestämmes till sådant belopp, att detsamma kan anses utgöra skälig ersättning till den, som på förordnande tillfälligtvis bestrider tjänsten. Enligt nu gällande stat är detta i allmänhet icke förhållandet. De i reglementet förekommande bestämmelser om godtgörelse till vikarie grunda sig också på helt andra principer och synas i vissa afseenden mindre tillfredsställande och stundom godtyckliga. Sålunda är stadgadt, att extra ordinarie tjänsteman, då han i anledning af semester bestrider ordinarie tjänst, eger uppbära ett arfvode, beräknadt efter 1,000 kronor för år, men deremot, då han uppehåller tjänsten i följd af ordinarie innehafvarens sjukdom eller annat laga förfall eller vid inträffad ledighet, skall åtnjuta den för lägsta tjänstegraden bestämda lön, d. v. s. 1,500 kronor för år. Extra ordinarie vaktmästare, hvilken under sistnämnda förutsättning bestrider vaktmästaregöromål, tillgodonjuter derför samma aflöning, som för den förrättade sysslan är i staten anslagen. Ordinarie tjänsteinnehafvare, som förordnas att förrätta annan tjänst än sin egen, är i allmänhet icke berättigad att derför erhålla särskild aflöning, men kan i vissa fall af fullmäktige tillerkännas ett arfvode, uppgående till högst halfva beloppet af skillnaden mellan hans förut åtnjutande aflöning och löneförmånerna för den tjänst, han blifvit förordnad att bestrida. Det synes fullmäktige vara önskvärdt, om förhållandena kunde så ordnas, att ersättning för tillfälligt vikariat i riksgäldskontoret komme att utgå i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de grunder, som i sådant afseende gälla för de flesta af statens embetsverk, nemligen så, att extra ordinarie tjänsteman får för vikariat åtnjuta ersättning med ett belopp, motsvarande tjänstgöringspenningarna och, der sådana förekomma, jemväl misräkningspenningarna för den tjänst, som af honom bestrides, och ordinarie tjänsteman med det belopp, hvarmed tjänstgöringspenningarna och dermed likställda aflöningsbelopp för den på förordnande skötta tjänsten öfverskjuta dylika med hans egen tjänst förenade inkomster. För att dessa grunder skola kunna tillämpas, fordras emellertid, såsom ofvan blifvit antydt, för flertalet tjänster någon förhöjning i de nu bestämda tjänstgöringspenningarna. Enligt fullmäktiges mening bör aflöningen för riksgäldskontorets tjänstemän fördelas endast i lön och tjänstgöringspenningar samt, hvad kassören angår, jemväl i misräk-

ningspenningar. Enligt hvad förut blifvit omförmäldt, åtnjuter sekreteraren och ombudsmannen i sistnämnda egenskap ett särskildt arfvode på stat, och äfven till kamreraren och kassören utgå dylika arfvoden, afsedda att utgöra ersättning för deras deltagande i värden af säkerhetshandlingarna. Då emellertid, såsom af 86 § i reglementet framgår samt jemväl aflöningsstaten gifver vid handen, sekreterare- och ombudsmansbefattningarna skola vara förenade hos en person, och då, hvad kamreraren och kassören angår, dessa enligt gällande tjänstgöringsordning äro skyldiga att med en af fullmäktiges deputerade deltaga i värden af säkerhetshandlingarna samt för öfrigt enligt reglementet äro, i likhet med öfriga tjänstemän, underkastade den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller den jemkning i åligganden, som kan varda stadgad, synes det vara obehöfligt att i staten upptaga särskilda arfvodesbelopp för ifrågavarande, bemälde tjänstemän åliggande skyldigheter, utan torde dessa belopp böra sammanräknas med tjänstgöringspenningarna. Det kassören tillkommande ytterligare arfvode, som enligt beslut af 1894 års Riksdag är att anse såsom missräkningspenningar, synes dock böra under denna senare benämning upptagas i staten.

Fullmäktige öfvergå nu till en redogörelse för de ändringar i aflöningsstaten, som fullmäktige beträffande de särskilda tjänsterna i riksgäldskontoret funnit sig hafva skäl föreslå.

Hvad då först beträffar *sekreteraren och ombudsmannen*, äro de honom tillhörande göromål synnerligen magtpåliggande och fullt jemförliga med dem, som åligga en byråchef i statens embetsverk, och anse fullmäktige därför, att för sekreteraren och ombudsmannen bör, i likhet med hvad för byråchef är bestämdt, i staten uppföras lön 4,400 kronor och tjänstgöringspenningar 2,000 kronor jemte ett ålderstillägg af 600 kronor till lönen, att tillgodonjutas efter fem års tjänstgöring. Så länge sekreteraren innehar fri bostad, läraryrke, såsom hittills skett, från aflöningen böra afdragas 1,000 kronor, men synes det vara lämpligast, att detta afdrag göres å lönen och ej å tjänstgöringspenningarna, hvilka till oafkortadt belopp böra vara disponibla för att kunna vid tjänstledighet användas till aflöning af vikarie.

Då *kamrerarens* tjänsteåligganden äro synnerligen ansvarsfulla och magtpåliggande samt nu mera af vida större omfattning och mera ansträngande, än förhållandet var vid den tidpunkt, då hans nuvarande aflöning bestämdes, torde någon förhöjning i densamma vara påkallad. I sådant afseende anse fullmäktige, att åt denne tjänsteman bör, med bibehållande af en begynnelselön å 4,000 kronor, beviljas ett ålderstillägg till densamma af 600 kronor att utgå efter fem års tjänst. De

kamreraren nu tillkommande tjänstgöringspenningar och arfvode torde med sammanräknadt belopp af 2,000 kronor uppföras i staten under benämning tjänstgöringspenningar.

För *kassören*, hvilkens aflöningsförmåner nu äro: lön 3,500 kronor, tjänstgöringspenningar 1,200 kronor och arfvode 800 kronor, synes begynnelselönen kunna sättas till 3,000 kronor med ett ålderstillägg efter fem år å 500 kronor, hvarjemte för denna tjänst borde i staten uppföras tjänstgöringspenningar 1,500 kronor och misräkningspenningar 500 kronor. För den nuvarande kassören skulle härigenom icke förändras någon minskning i aflöningsförmåner, när han redan under fem år innehaft sin tjänst och sålunda genast skulle kunna tillerkännas det ålderstillägg, som fullmäktige under förutsättning af begynnelselörens nedsättning föreslagit.

För *revisorn* och *kassabokhållaren*, hvilka med afseende på beskafheten och mängden af de dem åliggande göromål kunna anses jämförliga med andra gradens tjänstemän i statens embetsverk, föreslå fullmäktige, att, med bibehållande af nu gällande aflöningsstat, i hvad den angår lön och ålderstillägg för ifrågavarande tjänstemän, tjänstgöringspenningarna måtte för hvardera af dem höjas från nu bestämda 800 kronor till 1,500 kronor.

För *lånebokhållaren* hafva fullmäktige icke anledning föreslå annan förändring i aflöningsvilkoren, än att tjänstgöringspenningarne ökas från 800 till 1,000 kronor.

Registratorn och *kanslisten* åtnjuta för närvarande i lön 1,500 kronor med två ålderstillägg å 500 kronor hvartdera samt i tjänstgöringspenningar 900 kronor. Dessa aflöningsförmåner understiga emellertid de belopp, hvarmed registratorerne i andra statens verk äro aflönade. Sålunda utgör, såväl för kanslisten och registratorn i justitieombudsmansexpeditionen som för registratorn i riksbanken begynnelseaflöningen 3,000 kronor med rätt till två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor. Registratorn och kanslisten i riksgäldskontoret bör enligt fullmäktiges mening icke skäligen aflönas med lägre belopp än dessa tjänstemän, helst de fordringar, som på honom ställas, ingalunda äro mindre samt man jemväl bör taga i betraktande, att han måste ega de kunskaper och den erfarenhet, som erfordras för att, i enlighet med tjänstgöringsordningens bestämmelse, vid förfall för sekreteraren inträda i dennes tjänst. Fullmäktige anse sig med anledning häraf böra föreslå, att aflöningsförmånerna för registratorn och kanslisten i riksgäldskontoret må bestämmas till enahanda belopp som de för registratorn

i riksbanken fastställda, eller lön 2,000 kronor med två ålderstillägg å 500 kronor hvartdera samt tjänstgöringspenningar 1,000 kronor.

Såsom fullmäktige här ofvan framhållit, kräver ökningen i göromålen anställande af en *kammarskrifvare* förutom den, som redan finnes i staten upptagen. För hvardera af desse tjänstemän torde, med bibehållande af nu gällande bestämmelser om lön och ålderstillägg, uppföras tjänstgöringspenningar med ett från 600 till 1,000 kronor förhöjdt belopp.

Beträffande *vaktbetjeningen* hafva fullmäktige icke anledning föreslå annan ändring i lönevilkoren, än att tjänstgöringspenningarna för en hvar af vaktmästarne ökas med 100 kronor.

Fullmäktige föreslå alltså följande:

»Aflöningsstat för riksgäldskontorets tjänstemän och vaktbetjening att gälla från och med år 1901.

	Lön kr.	Tjänstgöringspenningar kr.	Missräkningspenningar kr.	Summa kr.	Ålderstillägg.
1 sekreterare och ombudsman	4,400	2,000	—	6,400	Efter fem års tjänstgöring inom graden kan lönen höjas med 600 kronor.
1 kamrerare	4,000	2,000	—	6,000	
1 kassör	3,000	1,500	500	5,000	Efter fem års tjänstgöring kan lönen höjas med 500 kronor.
1 revisor	2,500	1,500	—	4,000	Efter fem års tjänstgöring inom graden kan lönen höjas med 500 kronor och efter tio års tjänstgöring med ytterligare 500 kronor.
1 kassabokhållare	2,500	1,500	—	4,000	
1 länebokhållare	2,000	1,000	—	3,000	
1 registrator och kanslist	2,000	1,000	—	3,000	
1 kammarskrifvare	1,500	1,000	—	2,500	Efter fem års tjänstgöring kan lönen höjas med 500 kronor.
1 kammarskrifvare	1,500	1,000	—	2,500	
1 förste vaktmästare	700	200	—	900	Efter fem års tjänstgöring kan lönen höjas med 100 kronor och tjänstgöringspenningarne med 100 kronor.
1 vaktmästare	600	200	—	800	
2 vaktmästare	1,200	400	—	1,600	
Summa	25,900	13,300	500	39,700	

Ätnjuter sekreteraren fri bostad, minskas hans lön med 1,000 kronor.

Vaktbetjeningen åtnjuter fri bostad med nödig vedbrand. Skulle denna förmån upphöra, ökas i stället vaktmästares tjänstgöringspenningar med 200 kronor.»

Jemte det fullmäktige hemställa, att statsutskottet behagade hos Riksdagen göra framställning om antagande af denna utaf fullmäktige nu föreslagna aflöningsstat, få fullmäktige tillika hemställa, att statsutskottet i sammanhang dermed måtte af Riksdagen utverka medgifvande:

att tjänstförrättande sekreteraren och ombudsmannen, hvilken från och med den 18 juni 1897 varit förordnad att tills vidare under den sekreterare- och ombudsmansbefattningens ordinarie innehafvare beviljade tjänstledighet bestrida samma befattning, må kunna förklaras berättigad till ålderstillägg i enahanda ordning, som om han under sin tjänstgöringstid innehaft fullmakt å tjensten.

I fråga om tjensteinnehafvarnes skyldigheter och rättigheter äro för närvarande vissa vilkor och bestämmelser meddelade dels vid sjelfva aflöningsstaten, dels ock i §§ 32, 88 och 89 i reglementet. Hithörande stadganden synas lämpligen böra sammanföras på ett ställe och intagas i reglementet omedelbart efter de paragrafer, hvaruti tjenstepersonalen uppräknas. Bland de i 32 § förekommande bestämmelser synes emellertid det i mom. 2:o upptagna kunna uteslutas såsom öfverflödigt, enär mom. 1:o innehåller tillräckligt bindande föreskrifter i ämnet. Sista stycket i mom. 4:o af samma § har numera ingen tillämpning och torde därför likaledes böra utgå. I sammanhang med ofvan berörda stadganden torde böra intagas föreskrifter om godtgörelse för vikariat i enlighet med de förändrade grunder, som fullmäktige, på sätt här ofvan framhållits, anse böra tillämpas. Vidare torde ifrågavarande stadganden böra kompletteras dels med bestämmelser angående den tjänstgöringstid, som får tillgodoräknas för erhållande af ålderstillägg, dels ock med de numera endast i tjänstgöringsordningen införda föreskrifter om den tid, under hvilken de särskilda tjänstemännen i riksgäldskontoret må kunna komma i åtnjutande af semester.

I enlighet med det anförda och i följd af hvad här ofvan föreslagits beträffande anställande af ytterligare en kammarskrifvare, få fullmäktige hemställa, att i stället för de särskilda stadganden, som nu förekomma dels vid aflöningsstaten, dels ock i reglementets 32, 86, 88 och 89 §§, må, med uteslutande tillika af rubriken före nuvarande § 88, införas följande reglementsbestämmelser.

§ 32.

Aflöningen för riksgäldskontorets tjänstemannapersonal och vaktbetjening utgår enligt den af Riksdagen för nämnda verk fastställda aflöningsstat, hvilken icke får öfverskridas.

§ 86.

De å riksgäldskontorets aflöningsstat uppförda tjänstemän äro följande:

en sekreterare och ombudsman,
en kamrerare,
en kassör,
en revisor,
en kassabokhållare,
en lånebokhållare,
en registrator och kanslist och
två kammarskrifvare.

§ 88.

För tillgodonjutande af de för riksgäldskontorets tjänstemän och vaktbetjening i staten fastställda aflöningsförmåner gälla följande vilkor och bestämmelser:

1:o) Tjänsteinnehafvare skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller den jemkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af detta verk eller eljest kan varda stadgad; och böra de fullmagter, som för riksgäldskontorets tjänstemän utfärdas, innefatta förbehåll om vederbörandes skyldighet att åtaga sig de nya eller förändrade göromål, hvilka kunna dem åläggas.

2:o) Riksgäldskontorets tjänstemän ega, så vidt sådant utan hinder för göromålens jemna och oafbrutna gång kan ske, hvar i sin ordning åtnjuta semester, sekreteraren, kamreraren och kassören under en och en half månad och de öfriga tjänstemännen under en månad hvarje år.

3:o) De med hvarje befattning förenade tjänstgöringspenningar eller missräkningspenningar få uppbäras endast för den tid, tjänstens innehafvare verkliggen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöringen befriad, utgå till den, som tjänsten förrättat, dock må fullmäktige kunna medgifva den tjänsteman eller vaktbetjent, som af sjukdom hindras från bestridande af sin tjänst,

att uppbära de för samma tjänst anvisade tjänstgöringspenningar och missräkningspenningar eller någon del deraf, och ega fullmäktige att för sådant fall, likasom vid semester, anvisa erforderliga medel, för att den, som under tjänstemans ledighet på förordnande sköter hans tjänst, må komma i åtnjutande af ersättning till belopp, motsvarande de för samma tjänst anslagna tjänstgöringspenningar och missräkningspenningar.

4:o) Då tjänsteman eller vaktmästare för enskilda angelägenheters besörjande erhållit tjänstledighet, bör han sjelf vidkännas kostnaden för tjänstens förrättande under den tid, tjänstledigheten fortfar.

5:o) Tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning inom verket, densamma bestrida mot åtnjutande af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar och missräkningspenningar eller deremot svarande belopp, dock med afstående af egna tjänstgöringspenningar och missräkningspenningar.

6:o) Der förhöjning af aflöningen efter viss tids tjänstgöring är enligt stat medgifven, skall tidpunkten för första förhöjningen bestämmas att inträda efter fem år, under vilkor att tjensteinnehafvaren af denna tid mer än fyra år sjelf bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan tjänst inom verket, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan eger rum, efter ytterligare fem år under samma vilkor.

7:o) Tjänsteman vid riksgäldskontoret får icke annan tjänstebefattning utom riksgäldskontoret mottaga. Den, som till tjänsteman vid riksgäldskontoret utnämnes, vare skyldig att annorstädes innehafvande tjänstebefattning genast frånträda.

§ 89.

Extra ordinarie vaktmästare, hvilken i anledning af sjukdoms- eller annat laga förfall eller vid inträffad ledighet under anslagstiden på förordnande bestrider vaktmästaresyssla, eger därför tillgodonjuta ersättning med samma belopp, som såsom aflöning är för den förrättade sysslan i staten anslagen.

§ 90.

Vid inträffad ledighet af tjänst, som bör återbesättas, skall, efter afdrag af hvad för tjänstens bestridande måst utbetalas, den lönebesparing, hvilken uppkommer, intill dess, efter ansökningstidens förlopp, någon i nedan stadgad ordning blifvit förordnad att förrätta

samma tjänst, tillfalla enke- och pupillkassan vid riksgäldskontoret; kommande nämnda kassas rätt till dylik lönebesparing att upphöra, så snart fullmakt eller konstitutorial å tjänsten blifvit af fullmäktige utfärdadt.

Hvad slutligen angår villkoren för erhållande af pension, hvarom stadgas i §§ 99—102 af gällande reglemente, kunna fullmäktige icke undgå att framhålla, hurusom den höga lefnadsålder och långa tjänstetid, som enligt nuvarande bestämmelser fordras för erhållande af full pension, torde kunna för riksgäldskontoret medföra afsevärda olägenheter. För närvarande saknas ock föreskrift om skyldighet för vederbörande tjänsteinnehafvare att efter uppnådd pensionsålder afgå från tjänsten. Med afseende härå anse sig fullmäktige böra föreslå, att ifrågakvarande stadganden ändras till öfverensstämmelse med de i bankoreglementet förekommande bestämmelser i ämnet, hvilka synas fullmäktige, särskildt med hänsyn till det allmännas fördel, hafva ett afgjort företräde framför de vilkor, som nu gälla för pensionering af riksgäldskontorets betjening. Fullmäktige få derfor hemställa, att i stället för §§ 99—102 af riksgäldskontorets reglemente må derstädes införas följande bestämmelser:

§ 99.

Tjänsteinnehafvare skall, då han uppnått sextiofem lefnadsår och tillbragt trettiofem år i allmän tjänst, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension från tjänsten afgå, fullmäktige likväl obetaget att låta med afskedet anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt gagna riksgäldskontoret och kan finnas villig att i tjänsten kvarstå.

§ 100.

Den tjänsteman eller vaktmästare, som efter ådagalagdt välförhållande anhåller om afsked, är, såvida han fyllt sextio år och varit i allmän tjänst trettiofem år, berättigad att såsom pension för lifstiden åtnjuta tre fjerdedelar af innehafvande lön. Före uppnådda sextio lefnadsår och trettiofem tjänsteår kan afskedssökande endast i händelse af bevislig oförmögenhet till vidare tjänstgöring erhålla pension. Pensionsbeloppet bestämmes då efter tjänsteåren allena medelst afdrag å tre fjerdedelars lön af en trettiofemtedel för hvarje bristande tjänsteår.

Öfverstiga deremot tjänsteåren trettiofem och åldersåren sextio

ökas det ofvan bestämda pensionsbeloppet med en trettiofemtedel för hvarje öfverskjutande tjensteår eller ock med en sextiondedel för hvarje öfverstigande åldersår, derest detta sistnämnda beräkningssätt skulle för afskedssökanden utfalla förmånligare.

§ 101.

Då sådant för göromålens säkra och skyndsamma gång finnes erforderligt, kunna fullmäktige på pensionsstat förflytta tjensteinnehafvare, som af sjukdom eller minskad arbetsförmåga är förhindrad att vidare på ett tillfredsställande sätt gagna riksgäldskontoret, oaktadt han sig ej om afsked anmält. I sådant fall ega fullmäktige att efter omständigheterna tillägga tjensteinnehafvaren såsom pension antingen hela lönen, ehvad de föreskrifna lefnads- och tjensteåren äro uppnådda eller icke, eller ock en del af lönen, dock ej mindre än hvad med tillämpning af bestämmelserna i nästföregående paragraf belöper.»

De förändringar, fullmäktige föreslagit i riksgäldskontorets aflöningsstat, har utskottet funnit vara väl grundade. Fullmäktige hafva i särskilda afseenden påvisat, i hvilken omfattning den förvaltning, riksgäldskontoret har att besörja, ökats, sedan verket under åren 1875 och 1876 omorganiserades, hvarvid tjenstemännens antal minskades från 17 till 8, vid hvilket sistnämnda antal personalen derefter bibehållits oförändrad. Dessa förhållanden gifva otvetydigt vid handen, hurusom tjenstepersonalens tid och krafter numera måste i väsentligt högre grad än förr tagas i anspråk för utförande af de inom kontoret förekommande göromålen. Hvad angår arbetet med granskning och afföring i afräkningsböckerna af inlösta obligationer och räntekuponger, hvilka numera årligen inkomma till nära dubbelt så stort antal som vid tiden för verkets omorganisation, hafva fullmäktige ansett, att särskildt för detta ändamål en ny kammarskrifvarettjenst bör inrättas, och behöfligheten häraf synes utskottet vara till fullo styrkt. Med afseende å tillväxten af arbetet på öfriga områden må särskildt frambållas den i sammanhang med ökningen af riksgäldskontorets såväl fordringar som skulder mer och mer omfattande bokföringen, de ökade göromål, som kontorets efter hand betydligt utvidgade förbindelser med utländska bankhus föranleda ej mindre för korrespondensens besörjande än äfven genom förande af räkning med ett större antal firmor, samt slutligen det ökade arbete, som påkallas för granskning af de alltmer vidlyftiga

räkenskaperna. Lika med fullmäktige anser utskottet det emellertid icke böra ifrågasättas att genom ytterligare inrättande af nya tjänster bereda den nuvarande personalen lättnad i dess sålunda ökade arbete. I och för sig måste det nemligen anses vara till fördel för förvaltningen, att arbetet så vidt möjligt koncentreras på ett fåtal tjänster, hvilken synpunkt ock torde hafva varit bestämmande för den reduktion af tjänstemännens antal, som, enligt hvad ofvan nämnts, vidtogs vid riksgäldskontorets omorganisation. Men å andra sidan är det ock billigt, att aflöningsförmånerna för tjänstemännen inom detta verk bestämmas till sådana belopp, att de kunna anses rätt motsvara de ökade anspråk, som på dem ställas. Det bör ej heller förbises, att den förvaltning, riksgäldskontoret har att besörja, är af så speciel natur, att den i vissa afseenden af tjänstemännen kräfver en särskild utbildning, som i regel torde förvärfvas endast genom någon längre tids tjänstgöring inom verket. I betraktande af de särskilda olägenheter, som sålunda för riksgäldskontoret kunna föranledas genom ofta upprepade ombyten af tjänsteinnehafvare, måste det synas angeläget, att åt tjänstemännen derstädes beredes en så tillfredsställande aflöning, att de finna det vara med sin fördel förenligt att kvarstå i verket och icke utom detsamma söka sig förmånligare anställning. Den förbättring i lönevilkoren, som enligt fullmäktiges förevarande förslag skulle i större eller mindre grad beredas för flertalet af de särskilda befattningarna inom riksgäldskontoret, synes utskottet icke gå längre, än som af omständigheterna påkallas och finnes erforderligt för att vederbörande skola komma i åtnjutande af aflöning till enahanda belopp, som i andra statens verk äro bestämda för befattningar, hvilka med hänsyn till ansvar samt göromålens art och omfattning kunna anses motsvarande.

Utskottet, som i enlighet med hvad ofvan anförts anser sig böra biträda det af fullmäktige framställda förslaget om reglering af aflöningsförmånerna för riksgäldskontorets betjening, har jemväl funnit sig hafva skäl hemställa om bifall till hvad fullmäktige i sammanhang härmed föreslagit beträffande ändrade bestämmelser om ersättning för vikariat och om pensionering. Endast beträffande vilkoren för tillgodonjutande af de i staten fastställda aflöningsförmånerna har utskottet haft anledning föreslå ett tillägg till de bestämmelser, fullmäktige i sådant afseende förordat. Enligt fullmäktiges förslag skulle, i öfverensstämmelse med hvad förut varit stadgadt, de fullmakter, som för riksgäldskontorets tjänstemän utfärdades, innefatta förbehåll om vederbörandes skyldighet att åtaga sig de nya eller förändrade göromål, hvilka kunde dem

åläggas. Det har emellertid syns utskottet önskvärdt, att derjemte förbehåll göres derom, att tjensteinnehafvare skall vara underkastad de ändrade bestämmelser i fråga om pensionsrätt, som framdeles kunna vara meddelade. Detta vilkor liksom ock ofvan nämnda förbehåll om skyldighet för tjensteinnehafvare att åtaga sig nya eller förändrade göromål torde böra intagas ej blott i fullmakter, utan ock i de konstitutional, genom hvilka fullmäktige enligt reglementet ega tillsätta tjänster i riksgäldskontoret.

Utskottet hemställer alltså,

A) att Riksdagen må antaga följande:

Aflöningsstat för riksgäldskontorets tjenstemän och vaktbetjening att gälla från och med år 1901.

	Lön	Tjenstgö- ringspen- ningar	Misräk- ningspen- ningar	Summa	Alderstillägg.
	kr.	kr.	kr.	kr.	
1 sekreterare och ombudsman.....	4,400	2,000	—	6,400	Efter fem års tjenstgöring inom graden kan lönen höjas med 600 kronor.
1 kamrerare.....	4,000	2,000	—	6,000	
1 kassör.....	3,000	1,500	500	5,000	Efter fem års tjenstgöring kan lönen höjas med 500 kronor.
1 revisor.....	2,500	1,500	—	4,000	Efter fem års tjenstgöring inom graden kan lönen höjas med 500 kronor och efter tio års tjenstgöring med ytterligare 500 kronor.
1 kassabokhållare	2,500	1,500	—	4,000	
1 länebokhållare	2,000	1,000	—	3,000	
1 registrator och kanslist.....	2,000	1,000	—	3,000	
1 kammarskrif- vare.....	1,500	1,000	—	2,500	Efter fem års tjenstgöring kan lönen höjas med 500 kronor.
1 kammarskrif- vare.....	1,500	1,000	—	2,500	
1 förste vaktmä- stare.....	700	200	—	900	Efter fem års tjenstgöring kan lönen höjas med 100 kronor och tjenstgöringspenningarne med 100 kronor.
1 vaktmästare.....	600	200	—	800	
2 vaktmästare.....	1,200	400	—	1,600	
Summa	25,900	13,300	500	39,700	

Åtnjuter sekreteraren fri bostad, minskas hans lön med 1,000 kronor.

Vaktbetjeningen åtnjuter fri bostad med nödig vedbrand. Skulle denna förmån upphöra, ökas i stället vaktmästares tjänstgöringspenningar med 200 kronor.

B) att Riksdagen må medgifva, att tjänstförrättande sekreteraren och ombudsmannen, hvilken från och med den 18 juni 1897 varit förordnad att tills vidare under den sekreterare- och ombudsmansbefattningens ordinarie innehafvare beviljade tjänstledighet bestrida samma befattning, må kunna förklaras berättigad till ålderstillägg i enahanda ordning, som om han under sin tjänstgöringstid innehaft fullmakt å tjensten.

C) att Riksdagen må antaga följande stadganden att införas i det nya reglementet för riksgäldskontoret:

§ 32.

Aflöningen för riksgäldskontorets tjänstemannapersonal och vaktbetjening utgår enligt den af Riksdagen för nämnda verk fastställda aflöningsstat, hvilken icke får öfverskridas.

§ 86.

De å riksgäldskontorets aflöningsstat uppförda tjänstemän äro följande:

en sekreterare och ombudsman,
en kamrerare,
en kassör,
en revisor,
en kassabokhållare,
en lånebokhållare,
en registrator och kanslist samt
två kammarskrifvare.

§ 88.

För tillgodonjutande af de för riksgäldskontorets tjänstemän och vaktbetjening i staten fastställda af-

löningsförmåner gälla följande vilkor och bestämmelser:

1:o) Tjensteinnehafvare skall vara underkastad den vidsträcktare tjenstgöringsskyldighet eller den jemkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af detta verk eller eljest kan varda stadgad; och böra de fullmakter eller konstitutiorial, som för tjensteinnehafvare utfärdas, innefatta förbehåll om vederbörandes skyldighet att åtaga sig de nya eller förändrade göromål, hvilka kunna dem åläggas, äfvensom att vara underkastade de ändrade bestämmelser i fråga om pensionsrätt, som framdeles kunna varda meddelade.

2:o) Riksgäldskontorets tjenstemän ega, så vidt sådant utan hinder för göromålsens jemna och oafbrutna gång kan ske, hvar i sin ordning åtnjuta semester, sekreteraren, kamreraren och kassören under en och en half månad och de öfriga tjenstemännen under en månad hvarje år.

3:o) De med hvarje befattning förenade tjenstgöringspenningar eller misräkningspenningar få uppbäras endast för den tid, tjenstens innehafvare verkligen tjenstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjenstgöringen befriad, utgå till den, som tjensten förrättat, dock må fullmäktige kunna medgifva den tjensteman eller vaktbetjent, som af sjukdom hindras från bestridande af sin tjenst, att uppbära de för samma tjenst anvisade tjenstgöringspenningar och misräkningspenningar eller någon del deraf, och ega fullmäktige att för sådant fall, likasom vid semester, anvisa erforderliga medel, för att den, som under tjenstemans ledighet på förordnande sköter hans tjenst, må komma i åtnjutande af ersättning till belopp, motsvarande de för samma tjenst auslagna tjenstgöringspenningar och misräkningspenningar.

4:o) Då tjensteman eller vaktmästare för enskilda angelägenheters besörjande erhållit tjenstledighet, bör han sjelf vidkännas kostnaden för tjenstens förrättande under den tid, tjenstledigheten fortfar.

5:o) Tjensteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning inom verket, densamma bestrida mot åtnjutande af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar och missräkningspenningar eller deremot svarande belopp, dock med afstående af egna tjänstgöringspenningar och missräkningspenningar.

6:o) Der förhöjning af aflöningen efter viss tids tjänstgöring är enligt stat medgifven, skall tidpunkten för första förhöjningen bestämmas att inträda efter fem år, under vilkor att tjensteinnehafvaren af denna tid mer än fyra år sjelf bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan tjänst inom verket, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan eger rum, efter ytterligare fem år under samma vilkor.

7:o) Tjensteman vid riksgäldskontoret får icke annan tjenstebefattning utom riksgäldskontoret mottaga. Den, som till tjensteman vid riksgäldskontoret utnämnes, vare skyldig att annorstädes innehafvande tjenstebefattning genast frånträda.

§ 89.

Extra ordinarie vaktmästare, hvilken i anledning af sjukdoms- eller annat laga förfall eller vid inträffad ledighet under anslagstiden på förordnande bestrider vaktmästaresyssla, eger därför tillgodonjuta ersättning med samma belopp, som såsom aflöning är för den förrättade sysslan i staten anslagen.

§ 90.

Vid inträffad ledighet af tjänst, som bör återbesättas, skall, efter afdrag af hvad för tjänstens bestridande måst utbetalas, den lönebesparing, hvilken uppkommer, intill dess, efter ansökningstidens förlopp, någon i nedan stadgad ordning blifvit förordnad att förrätta samma tjänst, tillfalla enke- och pupillkassan

vid riksgäldskontoret; kommande nämnda kassas rätt till dylik lönebesparing att upphöra, så snart fullmakt eller konstitutorial å tjensten blifvit af fullmäktige utfärdadt.

§ 99.

Tjensteinnehafvare skall, då han uppnått sextiofem lefnadsår och tillbragt trettiofem år i allmän tjänst, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension från tjensten afgå, fullmäktige likväl obetaget att låta med afskedet anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna riksgäldskontoret och kan finnas villig att i tjensten kvarstå.

§ 100.

Den tjänsteman eller vaktmästare, som efter ådaga-lagdt välförhållande anhåller om afsked, är, så vida han fyllt sextio år och varit i allmän tjänst trettiofem år, berättigad att såsom pension för lifstiden åtnjuta tre fjerdedelar af innehafvande lön. Före uppnådda sextio lefnadsår och trettiofem tjensteår kan afskedssökande endast i händelse af bevislig oförmögenhet till vidare tjänstgöring erhålla pensiu. Pensionsbeloppet bestämmes då efter tjensteåren allena medelst afdrag å tre fjerdedelars lön af en trettiofemtedel för hvarje bristande tjensteår.

Öfverstiga deremot tjensteåren trettiofem och åldersåren sextio, ökas det ofvan bestämda pensionsbeloppet med en trettiofemtedel för hvarje öfverskjutande tjensteår eller ock med en sextiondedel för hvarje öfverstigande åldersår, derest detta sistnämnda beräkningssätt skulle för afskedssökanden utfalla för-månligare.

§ 101.

Då sådant för göromålens säkra och skyndsamma gång finnes erforderligt, kunna fullmäktige på pen-

sionsstat förflytta tjänsteinnehafvare, som af sjukdom eller minskad arbetsförmåga är förhindrad att vidare på ett tillfredsställande sätt gagna riksgäldskontoret, oaktadt han sig ej om afsked anmält. I sådant fall ega fullmäktige att efter omständigheterna tillägga tjänsteinnehafvaren såsom pension antingen hela lönen, ehvad de föreskrifna lefnads- och tjensteåren äro uppnådda eller icke, eller ock en del af lönen, dock ej mindre än hvad med tillämpning af bestämmelserna i nästföregående paragraf belöper.

III.

I sin förenämnda skrifvelse till statsutskottet hafva fullmäktige i riksgäldskontoret vidare andragit följande:

»Vid 1875 års riksdag infördes i riksgäldskontorets reglemente stadgande derom, att aflöningen för husdrängen vid Riksdagens hus skulle utgå med lika belopp, som i den vid reglementet fogade aflöningsstat funnes för de öfriga vaktmästarne upptaget, och såsom kostnad för Riksdagens hus i räkenskaperna uppdebiteras och utbetalas. Bestämmelse härom qvarstod ännu i 1879 års reglemente (§ 23). Med afseende härå yttrade statsutskottet vid 1880 års riksdag i memorial n:o 65, att, då fullmäktige i riksgäldskontoret egde bestrida samtliga kostnaderna för underhåll och tillsyn af Riksdagens hus, utskottet ej ansett nödigt bibehålla berörda bestämmelse. I enlighet härmed blef ock detta stadgande uteslutet ur 1880 års reglemente och har ej vidare intagits i derefter utfärdade reglementen.

Efter framställning af fullmäktige har 1898 års Riksdag *dels* beslutit, att för husdrängen vid Riksdagens hus, hvilken befattning skulle upptagas under förändrad benämning af vaktmästare vid Riksdagens hus, samma bestämmelser i fråga om pensions erhållande skulle gälla, som i riksgäldskontorets reglemente funnes för vaktmästare vid detta verk angifna, skolande pension till vaktmästaren vid Riksdagens hus i räkenskaperna uppdebiteras och utbetalas såsom kostnad för nämnda hus, *dels ock* medgifvit, att för vaktmästaren vid Riksdagens hus finge i den tjenstgöringstid, som för erhållande af ålderstillägg vore stadgad, inräknas jemväl den tid, under hvilken bemälde vaktmästare innehaft annan ordinarie vaktbetjentbefattning vid Riksdagen eller dess verk.

Då vaktmästaren vid Riksdagens hus enligt Riksdagens förenämnda

Angående
aflöning och
pension för
vaktmästaren
vid Riks-
dagens hus.

beslut uppburit samma aflöning som de vid riksgäldskontoret anställda vaktmästare, bör han ock få komma i åtnjutande af den förbättring i aflöningsförmånerna, som fullmäktige för dessa senare föreslagit. Fullmäktige anse ock önskvärdt, att bestämmelserna om aflöning och pension för vaktmästaren vid Riksdagens hus intagas i reglementet, der de lämpligen torde få sin plats såsom tillägg till den paragraf, som bland annat handlar om bestridande af kostnaderna för Riksdagens hus.»

Med anslutning till hvad af fullmäktige sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

att i det nya reglementet för riksgäldskontoret må införas ett stadgande af följande innehåll:

För vaktmästaren vid Riksdagens hus gälla be-
träffande aflöning samt i fråga om pensions erhållande
samma bestämmelser, som för vaktmästare vid riks-
gäldskontoret finnas upptagna i riksgäldskontorets
aflöningsstat och reglemente, och må för vaktmästaren
vid Riksdagens hus i den tienstgöringstid, som för
erhållande af ålderstillägg är stadgad, få inräknas jem-
väl den tid, under hvilken han innehaft annan ordi-
narie vaktbetjentbefattning vid Riksdagen eller dess
verk. Aflöning och pension till bemälda vaktmästare
skola i räkenskaperna uppdebiteras och utbetalas såsom
kostnad för Riksdagens hus.

IV.

Angående
aflöningen för
tjensteperso-
nalen vid Riks-
dagens biblio-
tek m. m.

Beträffande tjenstepersonalen vid Riksdagens bibliotek hafva full-
mäktige i nämnda skrifvelse gjort följande framställning:

»Enligt den vid 1884 års riksdag fastställda, i 27 § af riksgälds-
kontorets nu gällande reglemente intagna stat utgöra aflöningsförmånerna
för bibliotekarien vid Riksdagens bibliotek:

lön	kr. 2,500: —
tienstgöringspenningar.....	» 1,500: —
	<hr/>
	S:ma kr. 4,000: —

för vaktmästaren vid biblioteket:

lön	kr. 600: —
tienstgöringspenningar.....	» 100: —
	<hr/>
	S:ma kr. 700: —

Såväl bibliotekarien som vaktmästaren kunna derjemte efter fem års tjenstgöring erhålla ålderstillägg, hvilket för den förre utgår med 500 kronor såsom tillägg å lönen och för den senare med 200 kronor, deraf 100 kronor utgöra tillägg till lönen och 100 kronor till tjenstgöringspenningarne.

Tillika åtnjuter vaktmästaren fri bostad jemte nödig vedbrand eller ock, i stället för denna förmån, 200 kronor såsom tjenstgöringspenningar.

Vid 1894 års riksdag föreskrefs, att biblioteket skulle under riksdag hållas öppet nio timmar hvarje söcknedag i stället för, såsom förut varit bestämdt, sex timmar; och beslöts i sammanhang dermed, att fullmäktige i riksgäldskontoret skulle ega att under riksdag vid biblioteket anställa en amanuens med arfvode af högst fem kronor om dagen samt att tilldela vaktmästaren vid biblioteket, förutom hans ofvan berörda aflöning, ett extra arfvode af 1 krona 50 öre om dagen under den tid, Riksdagen vore samlad.

De sålunda fastställda aflöningsförmånerna för tjenstepersonalen vid Riksdagens bibliotek torde numera knappast stå i skäligt förhållande till det alltjemt ökade arbete, som förbemålde tjensteinnehafvare hafva sig ålagdt, och till de anspråk, som måste ställas på dem. I fråga härom vilja fullmäktige endast erinra om den år från år fortgående, snabba tillväxten af biblioteket och den deraf beroende ökningen af biblioteksgöromålen.

År 1884, då, såsom ofvan är nämnt, lönestaten för bibliotekarien och vaktmästaren vid biblioteket fastställdes, utgjorde anslaget till utvidgande och komplettering af biblioteket 2,000 kronor, hvilket anslag af 1891 års Riksdag höjdes till 3,000 kronor och af 1899 års Riksdag till 4,500 kronor. Emellertid tillväxer biblioteket ej endast genom inköp af böcker, utan ock genom gåfvor och byten med utländska folkrepresentationer. Sålunda erhåller biblioteket utan afgift de flesta publikationer, som utgifvas på svenska statens bekostnad. Dessutom har under senare tid ofta förekommit, att de af Kongl. Maj:t tillsatta komitéer efter afslutandet af sina arbeten till biblioteket öfverlemnade tryckta skrifter, som för deras räkning blifvit inköpta eller på annat sätt anskaffade. Äfven enskilda personer ihågkomma numera i större omfattning än förr biblioteket med skänker. Särskildt må erinras, hurusom biblioteket på hösten 1898 erhöll en synnerligen värdefull tillökning i den s. k. Lorénska stiftelsens boksamling, hvilken, innefattande omkring 4,000 volymer, nyligen blifvit fullständigt ordnad. — Genom byte utvexlar biblioteket för hvarje år det svenska riksdagstrycket

mot ej mindre än tolf utländska representantförsamlingars tryckta handlingar, och detta byte sker för närvarande i de flesta fall direkt i stället för, såsom förr varit vanligt, genom bemedling af utrikesdepartementet.

Den tillökning, som på ofvan antydda vägar tillförts biblioteket, har varit så betydande, att dess boksamling under de sjutton år, hvilka förflutit, sedan nu gällande lönestat antogs, mer än fördubblats. Antalet volymer utgjorde nemligen vid 1884 års utgång endast omkring 13,700, medan biblioteket numera räknar öfver 30,000 band.

Uppenbart är, att bibliotekspersonalens — och särskildt bibliotekariens — arbetsbördas ökas i jembredd med bibliotekets tillväxt. I samma mån som boksamlingen ökas i omfång och värde, har det också visat sig, att densamma allt flitigare anlitas, ej allenast under riksdagarna af kamrarnes ledamöter, utan äfven af de mellan riksdagsperioderna sammanträdande, talrika komitéerna. Också har, till följd af dessa senares behof af boklån, det funnits nödigt att äfven under höstarne utsträcka tiden för bibliotekets öppethållande. Sedan år 1899 hålles sålunda biblioteket under tiden från september månads ingång till riksdagens början tillgängligt hvarje dag, under det att detsamma tillförenehållits öppet hvarje dag endast å de tider, då Riksdagens revisorer varit samlade.

Med hänsyn till ofvan berörda förhållanden torde bibliotekariens tjänsteåligganden för närvarande till beskaffenhet och mängd kunna anses fullt motsvara bibliotekariernas vid kongl. biblioteket; och det synes därför billigt, att han i fråga om aflöningsförmåner varder likställd med dem.

I enlighet dermed skulle bibliotekarien erhålla en aflöning af lön 3,000 kronor och tjänstgöringspenningar 1,500 kronor samt två ålders-tillägg till lönen, hvartera å 500 kronor, att utgå det ena efter fem och det andra efter tio års tjänstgöring.

Då de skyldigheter, som äro förenade med bibliotekarietjensten, numera äro så omfattande, att de helt och hållet taga bibliotekariens tid och arbetskraft i anspråk, torde jemväl den i reglementets 27 § intagna bestämmelsen om skyldighet för bibliotekarien att utan ersättning lemna det biträde, som fullmäktige af honom påkalla vid göromål för riksgäldskontorets räkning — hvilken bestämmelse för öfrigt sedan flera år tillbaka icke tillämpats — kunna ur reglementet utslutas.

Likaledes torde, vid det förhållande, att bibliotekarien för närvarande ej åtnjuter fri bostad, och att bostadslägenhet för honom ej heller kommer att inrymmas i det nya riksdagshuset, föreskriften i

nyssnämnda § om viss minskning af bibliotekariens tjänstgöringspenningar, derest han erhåller fri bostad med nödig vedbrand, kunna utgå.

Å andra sidan torde i reglementet lämpligen böra intagas den i 1882 års instruktion för bibliotekarien vid Riksdagens bibliotek förekommande bestämmelsen om rätt för honom till viss tids semester.

Hvad beträffar det för amanuensen vid biblioteket år 1894 bestämda arfvode af högst fem kronor om dagen, var detsamma då lika med det dagtraktamente, som till och med år 1898 utgick till kamrarnes kanslisters. Riksdagen höjde dock år 1899 dessa sistnämndes dagarfvoden till 6 kronor 50 öre; och då biblioteksamanuensens tjänstgöring nu liksom år 1894 torde kunna anses fullt jemförlig med kanslisternas, läser en höjning af dagarfvodet för amanuensen till sex kronor 50 öre ej kunna anses oskäligen.

I likhet med hvad fullmäktige föreslagit beträffande riksgäldskontorets vaktmästare, anse fullmäktige sig jemväl böra hemställa, att vaktmästaren vid Riksdagens bibliotek må erhålla en förhöjning i tjänstgöringspenningarne af 100 kronor. Med hänsyn dertill, att endast en vaktmästare är anställd vid biblioteket, och att denne under riksdagen är mera upptagen af sin befattning än andra vid riksdagen eller dess utskott anställde vaktmästare, torde derjemte en ökning af det för honom bestämda extra arfvodet under riksdag till två kronor 50 öre vara påkallad.»

I enlighet med det förslag, som fullmäktige på grund af ofvan anförda skäl framställt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, till införande i det nya reglementet för riksgäldskontoret, meddela följande bestämmelser att från och med innevarande år tillämpas:

a) att aflöningen för Riksdagens bibliotekarie utgår med:

lön.....	kronor 3,000:—
och tjänstgöringspenningar	» 1,500:—
	<u>kronor 4,500:—;</u>

att lönen må kunna, efter fem års tjänstgöring i befattningen, ökas med 500 kronor och, efter tio års tjänstgöring, med ytterligare 500 kronor;

att i fråga om tjänstgöringspenningars och pensions erhållande samma bestämmelser gälla för Riks-

dagens bibliotekarie, som i riksgäldskontorets reglemente finnas för detta verks tjänstemän angifna;

att bibliotekarien eger, när sådant utan hinder för göromålens behöriga gång kan ske, utan afdrag å den för honom fastställda aflöning, åtnjuta semester under en och en half månad årligen å tid, som fullmäktige bestämma;

att bibliotekarien skall vara skyldig att ställa sig till efterrättelse gällande eller blifvande stadgar för Riksdagens bibliotek och instruktion för bibliotekarien vid Riksdagens bibliotek;

b) att fullmäktige i riksgäldskontoret ega att vid Riksdagens bibliotek anställa en vaktmästare med åtnjutande af dels:

lön	kronor 600: —
tjenstgöringspenningar	» 200: —
	<hr/>
	kronor 800: —;

dels ock antingen fri bostad med nödig vedbrand eller, i stället för denna förmån, 200 kronor såsom tjenstgöringspenningar, hvilken aflöning må kunna efter fem års ordinarie tjänst höjas, lönen med 100 kronor och tjenstgöringspenningarne med 100 kronor;

att i fråga om tjenstgöringspenningars och pensions erhållande samma bestämmelser gälla för den vid Riksdagens bibliotek anstälde vaktmästare, som i riksgäldskontorets reglemente finnas för vaktmästarne vid detta verk angifna;

c) att såväl bibliotekariens som vaktmästarens vid Riksdagens bibliotek aflöning och pension skola utgå af förslagsanslaget till riksdagskostnader; och

d) att fullmäktige i riksgäldskontoret ega att under riksdag vid Riksdagens bibliotek anställa en amanuens med arfvode af 6 kronor 50 öre om dagen samt att tilldela vaktmästaren vid biblioteket, förutom hans ofvan berörda aflöning, ett extra arfvode af 2 kronor 50 öre om dagen under den tid, Riksdagen är samlad.

V.

Slutligen hafva fullmäktige i riksgäldskontoret uti ofvan nämnda skrifvelse af den 14 nästlidna mars gjort framställning om höjning af arfvodet för befattningen med tryckta riksdagshandlingars mottagning, vård och utdelning, och hafva fullmäktige i detta ämne anført följande:

Angående arfvodet för befattningen med tryckta riksdagshandlingars vård.

»Enligt beslut af 1868 års Riksdag, hvilket genom statsutskottets skrifvelse den 28 februari samma år delgifvits fullmäktige, har till fullmäktiges disposition anvisats ett särskildt årligt arvode af 600 kronor att tills vidare, i början af hvarje år, efter vederbörligen fullgjord redovisnings-skyldighet för det senast förflutna året tilldelas den tjänsteman i riksgäldskontoret, som derunder haft sig af fullmäktige uppdragen befattningen att emottaga, vårda, utdela och redovisa ej mindre de från trycket utgifna riksdagsprotokoll jemte dertill hörande bihang än äfven andra tryckta handlingar, som blifvit till riksgäldskontoret aflemnade och funnes i kontorets förvar för att derstädes på föreskrifvet sätt tillhandahållas och utdelas; och skulle den, som erhöle detta arvode, emot åtnjutande deraf vara skyldig att, då tryckning på allmän bekostnad förekomme af sådana handlingar, som kunde anses tillhöra Riksdagens protokoll eller skulle bland riksdagsmännen utdelas, vaka deröfver, att det i sådant afseende erforderliga antal exemplar blefve afdraget och till riksgäldskontoret vederbörligen aflemnadt, äfvensom att fullgöra öfriga åligganden, som med nämnda befattning dittills varit eller derefter enligt derom meddelade föreskrifter kunde varda förenade.

Ofvan omförmälda arvode synes fullmäktige vara en alltför knappt tillmätt godtgörelse för det omfattande arbete, vården och utdelningen af ifrågavarande handlingar för närvarande kräfver. Till riksgäldskontoret öfverlemnas årligen ej allenast de handlingar, som äro att hänföra till det s. k. riksdagstrycket och hvilka för hvarje riksdag utdelas bland Riksdagens ledamöter, utan äfven en stor mängd komitébetänkanden, utlåtanden af embetsverk, lagförslag och annat dylikt tryck. Särskildt den sistnämnda kategorien af handlingar har under senare tider betydligt tilltagit i antal; sedan år 1868 hafva ej mindre än omkring 400 sådana betänkanden, utlåtanden m. m. aflemnats till riksgäldskontoret. Det torde knappast behöfva nämnas, att utdelningen till vederbörande af de för hvarje år inkommande handlingar af denna art tager mycken tid i anspråk. Men utom denna regelbundet återkommande distribution har den tjänsteman, åt hvilken vården af riksdagstrycket är anförtrodd, äfven att på requisition tillhandahålla såväl

Riksdagens utskott samt embetsverk och komitéer som ock, genom förmedling af bokhandeln, enskilda personer de offentliga handlingar af hvarjehanda slag, hvaraf dessa önska att begagna sig och hvilka i riksgäldskontoret förvaras. Dylika requisitioner inkomma numera till riksgäldskontoret snart sagdt dagligen, och då dervid ej sällan inträffar, att lösa delar af en viss årgång riksdagstryck eller synnerligen gamla handlingar reqvireras, äfvensom att requisitioner äro ofullständiga eller — t. ex. beträffande deri uppgifna årtal — rent af felaktiga, är det ofta förenadt med mycket besvär och tidspillan att uppsöka de handlingar, hvarom fråga är.

Med hänsyn till den arbetstid, som fullgörandet af ifrågavarande uppdrag numera tager i anspråk, anse sig fullmäktige ej kunna såsom godtgörelse för samma uppdrag föreslå lägre belopp än 1,000 kronor; och få fullmäktige alltså hemställa, att arfvodet för ifrågavarande befattning må bestämmas att för tiden från och med innevarande år och tills vidare utgå med 1,000 kronor årligen.»

Då fullt giltiga skäl synas utskottet vara anförda för den af fullmäktige föreslagna höjningen af arfvodet för ofvan omförmälda befattning, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må besluta, att arfvodet för befattningen med tryckta riksdagshandlingars mottagning, vård och utdelning skall för tiden från och med innevarande år och tills vidare utgå med 1,000 kronor årligen.

Stockholm den 30 april 1901.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.